

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felölj szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, IV., Rákóczi-út 20. Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DIJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	— — — — 82—
fél évre	— — — — 46—
negyed évre	— — — — 28—
Videkre postán küldve	
egész évre	— — — — 82—
fél évre	— — — — 46—
negyed évre	— — — — 28—

Elutaztak a béke delegátusok

Berlin, márc. 6. A magyar, német, osztrák, bolgár, török, orosz béke delegátusok a békeszerződés aláírása után elutaztak Brestlitovszkából.

Az orosz delegátusok Dünaburgon át utaztak el.

Ujabb 20,000 tonna.

Berlin, márc. 6. Hivatalosan jelentik, hogy tengeralattjáróink újabb 20,000 bruttó tonna kereskedelmi hajóteret súlyosítottak el. Az elsúlyozott hajók között volt két 6000 tonnás felfegyverzett gőzös, amelyek közül egyik municiót szállított.

Orosz cirkáló Helsingforsban.

Stockholm, márc. 6. Helsingforsból jelentik, hogy 4 orosz cirkáló érkezett Helsingforsba a munkás tanács védelmére.

A finn tengerészek tovább harcolnak.

Stockholm, márc. 6. A Helsingfors-i tengerészek elhatározták, hogy külön flottát állítanak össze és harcolni fognak Oroszország ellen.

Az orosz flotta is belenyugodott a békekötésbe

Bécs, március 6. Genfből táviratozzák: A Petit Journal pétervári értesítése szerint a kronstadti haditengerészeti szovjet a központi hatalmakkal való békekötéssel szemben kifejtett ellenállását abbahagyta s pénteken tartott ülésén nagy többséggel az orosz flotta nevében is elfogadta a pétervári kormány javaslatait.

A békeszerződések ratifikálása.

Berlin, március 6. Rotterdamból jelentik: A uter-ügynökség pétervári jelentése szerint a központi végrehajtó bizottság kihirdette, hogy a békeszerződést 14 nap alatt mindkét félnek ratifikálni kell. A szovjetek egy része mindenáron a békekötés mellett van, másik része pedig mindenáron csapatokat akar szervezni az ellenállás folytatására. Így tehát szükségessé vált, hogy összehívják a szovjetek rendkívüli kongresszusát. Ez a kongresszus március 12-én Moszkvában fog összehívulni.

Az antant blokádját Oroszország ellen.

Berlin, március 6. Hamburgból táviratozzák. A Hamburger Fremdenblattnak az olasz határról kapott jelentése szerint római diplomáciai körökben azt beszéltek, hogy az antant azon a napon, amelyen az orosz maximalista kormány véglegesen megkötik a különbékét, Oroszország egész területére blokádot rendelt el. Olaszország ezt legközelebb jegyzékben is közli a maximalista kormánnyal.

Lenin kerekedik felül.

Bécs, március 6. Stockholmból táviratozzák: A Szmolni-intézetben a válság Lenin és Trocki közt beált szakadás óta még jobban elmérgesedett. Különösen akkor amidőn a béke delegáció Brestlitovszkba utazott úgy látszik, Leninnek kerekednek felül.

Az igazi hazaszeretet!

Még soha nem volt oly közfoglalom a hazaszeretet fogalma, mint éppen a világháboruban. Mikor a hazafiak fegyverbe szelítődtek, lelkesedéstől a szívek fennem lobogtak a hazaszeretetről beszéltek a dörgő ágyuk, az élesre fent kardok, a hősök sírjainak milliói; beszéltek róla azok, kik hősi elszántsággal dacoltak a veszéllyel a csatások szenvedésteljes mezején, de beszél róla eleget a katonatörvényt kijátszó és magát a háború tűzétől távolítottó gyáva is. Pedig hogy az igazi hazaszeretet csak erős, természetfeletti hit szüli, azt a szent írás világosan tanítja s a tapasztalás meggyőzően bizonyítja. Fölvezet ugyanis a házbajnokok közé, akik hit által lettek hőssé a háboruban és az idegenek táborát megsemmisítették. (Zsid. 11. 34.) Gondoljunk csak Gedeonra, Dávidra, — avagy a Makkabéusokra, kik népükért hazájukért mindenüket feláldozták s diós tettüket vérükkel pecsételték meg.

Mi a hazaszeretet? Azon ország, melyben a polgártársak egygyé tömörülve, egy kormányzás és ugyanazon törvények által a közjó megvalósítására törekednek. Különbőséget kell tenni az állam és a hazaszeretet között. Az állam többnyire törvényhozó és büntető hatalmat jelent, melynek engedelmséggel még, de szeretettel és lelkesedéssel alig adóznak. Ez értelemben tehát az állam nem azonos a hazaszeretettel. Mikor a hazáról van szó, nem gondolunk törvényre, jogszigorra, rendőrségre stb., hanem szerető édesanyjára, mert amint ennek köszönjük létezésünket, nevelésünket, azokonképen a hazának köszönjük létbiztonságunkat, műveltségünket, kulturánkat.

Mikor azt mondjuk: hazaszeretet, akkor rendszeren hazaszeretetünk s jól tesszük, hiszen hazánk ott kezdődik, ahol otthonunk, de valójában ez csak gyökere a hazának. A szülői házból s a szülői birtokon nem élhet mindig az ember, hanem a szűk szülőföldnek tágnulni kell a széles szülőföldig: a hazáig. Műveltség, kereskedelem, általános java az emberiség számára csak nagyobb társadalmi körben érhető el, azért szükséges, hogy az emberek nagyobb tömeggé, állammá egyesüljenek. — Szükséges különböző tehetségű és műveltségű emberekkel érintkezni, hogy egymást segítsük, tökéletesítsük és egymásnak kiművelődésére hasunk.

Erre van hivatva az állam, mely végeredményben az a gyermekeiért gondoskodó, szerető anyja: a

haza. S ha most el kell válni a drága hazától, akkor érezzük csak mi a hazaszeretetet, mennyire szívünkhez kötött, kivált ha idegen nép közé kell menni, melynek sem nyelvét, sem szokásait nem ismerjük. A messze Szibériában, vagy a Volga mellékén tanyázó fogolytestvéreink érzik legmélyebben, mi a hazaszeretet, mert a hazaszeretet emberekből áll. A nagy magyar föld, mely most hiányzik lábunk alatt, a virágos mező és rét, az erdő és hegy, hol oly sok szép nő hangzott el, a szülőfalva vagy város az ő templomával és narancszárával, az utca és tér, hol oly sok szép látott és hallott, az éke vagy a kalapács, mellyel dolgozott stb. stb. és még sok más együttvéve: a hazaszeretet. S ha kérdezzük, miért hagyták el mindezeket, azt felelik: hazaszeretetről, hogy a hazát megvédjük. Ők harcoltak és áldozatot hoztak érte, mert szeretik.

A hazaszeretet bár a természet törvényein épül, Isten akarata, ki a természetet ekkép teremtetle és a hazaszeretetet szívünkbe ültette, mert a hazaszeretet az állam utolsó alapjában Istentől ered, a felsőbbsségek Istentől származnak, a polgári jogok és kötelességek Istentől jönnek. Ezt tanítja a józan ész és a hit, mely a természetből származó hazaszeretetet megerősíti, megmehesíti és megszenteli.

Minden testület, tehát a hazai is akkor fejlődik, akkor virágzik, ha tagjai erőnyesek. A beteg tag nemcsak önmaga szenved, hanem az egész organum. Minél több az erkölestelen tag, annál több betegség halmozódik össze a társadalomban, mely végre maga után vonja a természetes következményeit: pusztulását. És viszont az a legjobb, kölesönösen megáldott s ezért szerencsés ország, melynek erőnyes polgárai vannak, akik nemcsak önmaga tekintenek, ami az egyednek hasznos, hanem a közjót tartják szem előtt, kik nemcsak becsületos emberek, hanem derék polgárok is, kik minden eszelekedetökkel a hazának szolgálnak. Légy jó ember, akkor jó polgár leszel, aki hazájának nagy szolgálatot tehet. Teljesít polgári kötelességeidet Istenre való tekintettel, még ha nagy és súlyos áldozatba kerül, hisz a hazaszeretet gyakorlása az igazságosság érényének gyakorlása az Ur parancsának követése: Adjátok meg a császárnak ami a császáré. A jó keresztény jó polgár is, mert hűen teljesíti kötelességét a hazával szemben. A társadalomnak a lelkiismeretesnek kell alapulni s reformját részeink reformjával kell kezdeni, de míg tiz jóembert megmenhette volna Szodomát, addig a nemzetet, a hazát ezer és ezer becsületos embernek kell

megmentenie a romlástól és a pusztulástól.

Az igazság és a háboru nem ikertestvérek ugyan, de a háboru mégsem azonos a hazugsággal. Az igazságnak sokszor el kell rejtenie, mert nem szívesen látják de-az már elismerésre méltó dolog, ha valaki ennek mostoha pártjára áll és érette áldozatot hoz. A kemény idő, a jelen háboru egész embert vesz igénybe s csak ily önfeláldozás mozdítja elő a haza javát, áldását. De ily áldozatra csak az képes, kinek mély, vallásos, természetfölötti hite van. Aki nek a földi élet, az élvezet, gazdaság mindene, aki nem hisz a földöntúli életben, hogyan tudjon az élet árán lelkesedni a hazáért, hogyan lehet ilyen ember jó katoná? Hisz ilyen ember mindig csak saját bőrét félti, érdekeit tekintti és nem tud fölemelkedni arra a magaslatra, amelyen Krisztus hős katonái másokért életet és vért áldoznak.

A haza megmentéséért tehát minden jót fel kell áldozni, mert a haza java nagyobb jó, mint az egyes polgáré, az egész értékesebb a részénél. Maga a természet tanítja, hogy veszélyben a részt kockára kell tenni, nehogy az egész elpusztuljon. Ha valaki halálos üstét intéz felénk, önkéntelenül felemeljük a kezünket, hogy a csapat felfogjuk, mer inkább a kar sebesüljön meg, semhogy az élet kioltassék. Tehát már a természet tanításából kifolyólag a polgár kockára teszi életét, ha a haza megmentése kívánja.

A katoná a hazáért elhagyja otthonát — mindenét, nem mintha mindezt nem szeretné, hanem mivel olyan jónak megszerzéséről van szó, melynek elérését minden egyébnek feláldozásával meg kell szerezni.

Az igazi hazaszeretet nem áll csupán az érzelem kitörésében és fennhangú lelkesedésében. Ez nagyon elválaszthatatlan tőle, de az érzelem változó, míg a szeretet tartós, állandó, mindig odaadó, áldozatos. Ilyen lényegében az igazi hazaszeretet. Távol áll a végtelen könnyelműségtől, mely még e keserves időben sem hagy alább; a kávéházak, a mulató helyek, a báj és gyönyör tanyái lakóinak érzelmi világaitól. Ezek tivornyáznak, dárídóznak a szegény katonák bőrére.

Az igazi hazaszeretet továbbá az ellenségnek is megadja a tartozó felebaráti szeretetet, csak annyiban haragszik rájuk, amennyiben nekünk ártani akarnak és csak megengedett eszközökkel akadályozza ezen törekvést, egyébként szeme előtt tartja Krisztus mondását: Szeressétek ellenségeket s amit nem akartok hogy nektek cselekedjenek az emberek ti se cselekedjétek azt nekik. (Mt. 7. 14.)

Végül a buzgó keresztény meg van róla győződve, hogy a hazáért hozott áldozattal oly cselekedeteket visz végbe, melynek isten előtt is van érdeme. Mily kedves a hazáért és mindnyájunkért küzdő katonának halála, az előtt ki azt mondotta: Nagyobb szeretete senkinek nincs, mint aki életét adja barátjáért. (Ján. 15. 13.)

(s-i.)

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

Szabadkát megszégyenítik a kisvárosok.

— Közvilágítási naptár a főtéren. —

(Saját tudósításunk.) Összefacsarodik a szabadkai polgár szíve, ha vidékre kell utaznia és látja a kisebb városok előrehaladását a művelődés és tisztaság terén. A napokban irtunk a szabadkai parkok istenverte helyzetéről. Ilyesmit lehetetlen talán még egy Hátsó-indiai faluban is találni. Mert ahol parkokat létesítenek, ott bizonyára van olyan hatóság is, amely azoknak gondját viseli. Nem lehet ám mindent a jó Istenre bízni!

Minden magyar városban rendesek, tiszták az utcák, mert a városi hatóság szigorúan veszi a tisztaságot. Hiszen ez a közegészségügynek is a legegyszerűbb, legelső feltétele. Aztán nem is kerül sokba az utcák tisztáltatása, mert minden háztulajdonosnak is meg lehet parancsolni, hogy legalább a járdát tartsa tisztán a háza előtt. Aki ezt nem teszi meg, azt szigorúan meg kellene büntetni. De Szabadkán talán éppen itt akad meg a haladás ügye: a büntetésen. Ha egy gazdag háztulajdonost megbüntet köztisztaság

elleni kihágásért a hatóság — mondjuk, 20 koronára, akkor örök harag, fölbomlik a barátság a hatóság összes embereivel szemben, a fejtől lefelé a legutolsóig.

De a hatóság más apró szíveségeket sem tesz a köz érdekében. A minap láttuk egyik kis dunántúli, pár ezer, majdnem csupa németnyelvű lakókkal viró városkában, Kőszegen, a főtér legfeltűnőbb helyén kiakasztva egy táblácskát a következő felirással:

Kőszeg város közvilágítási naptára. Közvilágítás kezdete: este 7 óra 45 perckor. Közvilágítás vége: reggel 5 órakor.

Több megjegyzést ehhez nem fűzünk, csak annyit: Mikor gondol Szabadkán valaha valaki arra, hogy a közönséget naponta értesítse arról, hány órakor kezdik este világítani az utcákat és hogy reggel hány óráig égnék az utcákon a gázlámpák? Vagy talán reggel már nem is égnék; sem éjjel. Talán este sem, a külső utcákon. Hiszen ez ugy sem szükséges, legalább Szabadkán nem.

A keresztény feminizmus

diadaláról kellene beszélnünk akkor, amidőn a tegnapi szép gyűlésről akarunk beszámolni. Azonban erről korai volna szólni. Előbb tenni is kell érte valamit. De az ut a diadalhoz, az ut a szívekhez már egyengetve van. Az ébredés szép napja volt tegnap. Végre valahára — mondották sokan — már e téren is kimerik mondani nyíltan az igazságot. A nőmozgalom irányítása eddig teljesen idegen kezekben volt. Glücklich Vilma és Bédi Schwimmer Rózsa kezdeményezésére bontotta ki a feminista egyesület zászlóját Szabadkán is a nők jogainak jobb érvényesülésének a megszerzéséért. Fanatikus hittel és elszántsággal — sok tudással és fáradsággal, még több sikerrel agítottak, de sajnos akciójukból hiányzott a lélek, mely a magyar nőt élte, hiányzott a vallás, mely megóv a tévedéstől és a társadalmi kérdések megoldásában is biztos irányt mutat.

Ezért köszöntjük örömmel és reménnyel a Szabadkai Szociális Missziótársulatot, hogy kibontotta a keresztény feminizmus zászlóját, amely keresztény vallásos alapon fog majd a nők jogainak érvényt szerezni.

Imponáló volt a zászlóbontás tegnap d. u. a városi színház termében. Az érdeklődő közönség teljesen betöltötte a termet. Hölgyek és urak szép és válogatott serege jött el — hogy a zászlóbontást szemlélje. A gyűlést özv. Lénárd Istvánné nyitotta meg rövid beszéddel — majd felkérte dr. Kerner István hittanárt a *materialista feminizmus céljairól* szóló előadás megtartására.

Az előadó röviden ismertette a nőmozgalom keletkezését, a nő társadalmi helyzetének megváltozása az ipar fejlődésével kapcsolatosan. Hogy a nőnek megfelelő munkakört szerezzen és ezáltal őt ugy szellemi mint erkölcsi és szociális nyomortól megmentsé, két-féle nőmozgalom indult meg: Az

egyik, mely a nők jobb érvényesüléséért harcol az u. n. feminizták mozgalma; — a másik pedig mindenféle, nemes, szociális célok szolgálatában áll. A feministáknak ismét két nagyobb csoportja különböztethető meg. Az egyik a *materialista* vagyis egyénien önző és lelketlenül anyagi világnézet alapján áll, a másik a *keresztény* vallás alapigazságaira támaszkodva igyekszik a nők sorsán javítani.

Számos idézettel bizonyította a szónok, hogy a materialista feminizmus a humanizmus alárea alatt küzd; a törvénytelen gyermekek egyenjogusításáért, az erkölestelen viszonyból származó anyaság védelméért, az ifjuság nem felvilágosításáért és a családban a gyermekáldás megakadályozásáért. S mindezt csak azért, mert a materializmus alapelve a darvinizmus azaz az ember nem Istentől hanem az állattól van, nem egyéb mint tökéletes, kifejlesztett állat, amelynek célja a testi egészség, szépség és az az igazi boldogság.

Ezen az alapon keresztény nő nyugodt lelkiismerettel nem harcolhat a nők jogainak kivívásáért. Azért ki kell göngyölni a másik zászlót — a keresztény feminizmus zászlóját.

Erre felállt Slachta Margit, hogy kibontsa a keresztény feminizmus tiszta zászlóját.

A hívő nők — mondotta — nem siettek ugy a feminizmus zászlóját kibontani, mint a materialista világnézet képviselői, mert ők éppen meggyőződésükénél fogva az emberi életnek értékét nemcsak a külső tevékenységben látják, melyet főleg a férfi fogalt le magának, ők értékelik, sőt többre becsülik ennél azt a teret, mely az ő munkarésük, t. i. az *ember belső világának szolgálatát*, mert az egyetlen, ami véget nem ér: a lélek és mindaz az érték, melyet abba fektettünk.

Erthető, hogy a hitetlenek, kik előtt sem lélek sem örökkévalóság nem létezik, nagy hévvel, az

igazságtalanság keserű érzékével, sőt gyakran nagy túlzásokba átcsapva igyekeztek maguknak is megszerezni azt, amit ők egyetlen értéknek ismernek s amit a férfi kezében láttak t. i. a gazdasági előnyöket. A külön érvényesülést és jogot *Náluk az egyéni érvényesülés a fő hajtó erő*, a keresztény feminizmusnál ez csaknem teljesen hiányzik és zászlóját is nem ezért bontotta ki, hanem egyrészt, mert rákényszerítették a kilépésre az új gazdasági viszonyok, másrészt mert nem engedheti, hogy a materialisták a *választójog és feminizmus címén megtámadják ezeréves lelki kultúránk alapját, a kereszténységet*, mikor egyedül ennek szellemében gyógyíthatjuk igazán a társadalmi bajokat.

A keresztény feminizmus tehát abban különbözik lényegesen a másiktól, hogy a gazdasági előnyök, kulturérdek és politikai jogok mellett és azok által a krisztusi világnézetet és hitet védi és akarja biztosítani az emberiségnek. Tehát nem személyes a küzdelem a két tábor közt, (nem is fogjuk személyes térre átvinni soha), hanem elvi jelentőségű. De elvi mellett kitart. Ezért szólítja tábórho a hívő nőket, ezért adja ki a ker. feminizmus lapját a „Magyar Nő“-t. Minden hívő és magyar nő vonuljon fel zárt sorokban a nemzeti eszme és kereszténység diadalra juttatásáért!

A hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel hallgatta az előadó szavait és lelkes tapsviharban adott kifejezést, hogy egyetért eszméivel, elveivel és kész csatlakozni a keresztény feminizmus zászlójához.

Özv. Lénárd Istvánné köszönetet mond a szónokoknak értékes, magas színvonalú, tartalmas előadásukért és a hallgatóságot megegyezően szíve melegevel szólítja fel a csatlakozásra. Erre bezárta a gyűlést.

Az időszaki mezői munkások iisztje.

A törvényhatósági bizottság azzal a kéréssel fordult a köz. lelmezési miniszterhez, hogy az időszaki gazdasági munkásokkal dolgoztató gazdák részére bizonyos gabonamennyiség visszatartását engedélyezze. A visszatartott gabona a munkások élelmezési céljait szolgálta volna.

A miniszter a most érkezett válaszában megtagadta a kérelmet. Azzal indokolja eljárását, hogy jöllehet, Szabadka viszonyai megengednék némi gabonakészlet visszatartását, de az egyenlő elbánás elvével ellenkezik az hogy kivételt tegyen. Mindazonáltal reméli, hogy ez az intézkedés nem kerül összeütközésbe a termeléssel.

A határozat értelmében ozentul a gazdasági munkások, maguk kötelesek kenyerükről gondoskodni. A gazdáknak sem jogában sem módjában nem áll ezentul az hogy kenyeret adjanak munkásaiknak.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusítóinál.

Alelőtt katonaszökevény

Izgalmas embervadászat volt ma délelőtt Sándorban. Az arra ciruláló csendőrijárőr elakarta fogni Loncsárszky Rádó, Sándorkülvárosi lakos, katonaszökevényt, aki már régóta lóg, s azóta lopásokból tartja fenn magát.

Loncsárszky észrevette a bajt és menekülni igyekezett; beleugrott a Sándorkülváros előtt levő Kis-palicsba és elakart a nádasba rejtőzni. A csendőri kétyszer rálőttek. Mindkét lövés talált és súlyos sebesülten huzták ki a vízből, majd bevitték a tartalék kórházba.

Hogyan fogadjuk

a fogságból hazatérő katonáinkat?

Az orosz fogságból visszatérő testvéreink, akik hosszú hányódás, leirhatatlan nélkülözés, gyötredés után végre ujra hazai földet taposnak, egyre sürűbb rajokba jönnek hazafelé. Ha jövő sorsukat a megérkezés pillanatában nem is tudjuk rögtön, de szenvedésüket feledtetni már a fogadtatás első napjaiban is mindnyájunknak legkomolyabb hazafiúi kötelessége. Sajnálattal kell tapasztalnunk azonban, hogy a meleg szeretet, a tárt karok, a boldog öröm helyett, amellyel az érkezőket magunkhoz ölelnék, a részvétlenség közönye az, amely a hazatérők fogadását kíséri.

Tegnap ezer magyar katona érkezett meg Budapestre a józsefvárosi pályaudvaron, akiket nem fogadott senki, akiknek jötte halottai csendben történt s akik bizonyára szívetfacsaró fájdalommal és szomorú meglepetéssel tapasztalhatták ezta bánító, csunya nem-törődömséget. Igaz, hogy a háború még tart s az ujjongó harsány karneválok ideje még nem érkezett el, de ne tévesszük össze a háborús időkben mindig alkalomszerű és indokolható komolyságot az indokolhatatlan és megbocsátáhatatlan tunya részvétlenséggel.

Komolyságunk megőrzése mellett lehet és kell szeretetteljes meleg, ünnepies színezetet adni ennek a fogadtatásnak. Ezt nemcsak a hazatérők, hanem az egész ország joggal elvárhatja az ország első városától. A főváros a legexotikusabb idegen küldöttségek, globetrotterek tiszteletére akár hányszor ok nélkül is tudott hangos céccót rendezni, sokszor vagyongókba kerülő pezsgős bankettekkel sulyosbitva.

Kérdjük tehát tisztelettel a főváros vezetését, hol marad most ez a hagyományos vendégszeretet? Vagy a magyar főváros csak a magyarokat nem tudja magyaros vendégszeretettel fogadni, de a galíciai menekülteket igen?

Uj orosz nagykövet Párisban

B é c s, március 6. Mint Stockholmból táviratozzák Noulens francia nagykövet Pétervárról való elutazása előtt tiltakozást jelentett be az ellen, hogy Maklakov utódjául párisi orosz nagykövetté Kamenevet nevezték ki.

NAPI HIREK.

— **Előléptetések.** A hivatalos lap mai száma a következő előléptéseket hozza: Főhadnagyok lettek 1918. febr. 1-jei ranggal: Markovics Gábor Miklós, Vocasek Lajos hadnagyok a 4. honvéd huszárezredben. Hadnagyok lettek: Lelbach János, Verő Tibor zászlósok a 4. honvéd huszárezredben. A honvédség köréből hadnagyok lettek 1918. febr. 1-jei ranggal: Baksa András, Bocsó József, Menhard László, Boerin György zászlósok, a 6-os honvéd gyalogezredben.

— **Felhívás a városi nyugdíjasokhoz.** Völgyi János, Szabadka főjegyzője felhívja a nyugdíjas közigazgatási tisztviselőket, hogy talpbőr szükségletük megállapítására végeztet holnap és holnapután jelentkezzenek a hivatalos órák alatt a főjegyzői hivatalban.

— **A közlelmzési miniszter Bácsmegeyében.** Windischgrätz Lajos herceg, a Közlelmzési Hivatal vezetésével megbízott tárca-nélküli miniszter általános érdekből szükségesnek tartotta, hogy az ország leggazdagabb termelő megyéjét, Bácsmegeyét, meglátogassa. A miniszter ma reggel Ujverbászra érkezett, ott dr. Balogh Erő főispán, Ivády Béla közlelmzési kormánybiztos, Skultéthy Ferenc alispán és Szilágyi Ferenc százados, miniszteri megbízott, dr. Glatz Gyula h. főbíró és Kiss Gyula jegyző fogadták. A miniszter a községházban minden élelmzési kérdést tanulmány tárgyává tett és a lealaposabban tájékozódott. Ma délelben a miniszter Ujverbászról Szenttamásra, onnan Obecsére utazott, Obecséről Törökbeesére, Nagyikindára, Zombolyára és Temesvárra utazik Windischgrätz herceg, onnan pedig vissza Budapestre.

— **Ültessünk fákat.** A tavasz közeledtével a háztulajdonosoknak nem tudjuk eléggé ajánlani, hogy a házuk elé, alkalmas lombfákat ültessenek. A fásor nemcsak emeli az utca képének szépségét: de egyúttal a gyalogjárókat kellemes, nyári sőtahelyekké teszi és az utca porától a házak elejét megvédi. Sok helyütt nagy gondot fordíthatnának az utcák és közterek befásítására.

— **Az Ukrajnával való kereskedelmi forgalom a legközelebb az egész vonalon megindul.** Már most mindenki azt hinné, hogy az ille-helyek mindent elkövetnek, hogy a kereskedők minél könnyebben juthassanak el Ukrajnába. Hát ennek épp az ellenkezője történik. A hatóságok egyenesen megakadályozzák a hivatásos kereskedők odautazását. Viszont segédkezet nyújtanak mindenféle olyan szindikátus megalakulásának, mely az ukrajnai forgalmat monopólium alakjában akarja lebonyolítani. Ez megint nem egyéb, mint a legitim kereskedelem kikapcsolása ami a háboruban is hiba volt, de még nagyobb hiba most, mikor a béke gazdasági hajnala kezd derengeni. Ugy látszik, hogy bizonyos körökben már egészen megcsontosodott ez a felfogás, hogy szabad kereskedelemre nincs szükség és hogy az üzleti forgalmat ezentul csak központokkal és szindikátusokkal fogják lebonyolítani.

A kereskedőknek teljes erejükkel kell küzdeniök eme felfogás ellen, mely öket existenciájukban fenyegeti. Most az ukrajnai forgalom dolgában is érelyesen sarkukra kell állaniök és követelniök kell, hogy a kereskedelem részére Ukrajnában a szabad vásárlás és eladási joga biztosítsák.

— **Uj sorozás lesz.** A honvédelmi miniszteriumból ma egy leirat érkezett amelyben elrendeli az 1894-1899. évfolyambeliek összeírását.

— **Felhívás.** Azon vagyontalan nyugdíjasok, nyugbérések és kegydíjasok, akiknek családfenntartói hadbavouultak és emmiatt inségbe kerültek, jelentkezzenek a Ny. O. Sz. fiók irodájában (városi székház II. em. 104. ajtó).

— **Meghaltak:** Bakota Erzsébet, 4 hónapos, bélhurut. Major István, 75 éves, aggkor, Frane István, 14 hónapos, tüdővész, Pati József, 8 hónapos, veleszületett gyengeség.

x **Kovács István tanár VI. kör,** Mária Terézia-tér 15. sz. a. levő magántanítási tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolába járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is.

Színház.

Tessék szellőztetni — bemutató.

Egy premier, amely szigoruan (?) csak felnőtteknek való, rendesen sikert arat. A színház tele volt. Kacagás, taps is bőven akadt, csak ép a hirdetés, túlfűszeres pikantéria hiányzott. — Mindenki többet várt, mint amennyit kapott, mindazonáltal a közönség teljes meglepődéssel távozott.

A sikerben a főérdem Nádassy-néé, aki életteljes játékkal és nagyszerű humorral sokszor készítette kacajra a publikumot. Méltó partnerei voltak Hidvéghy-né, Kényes Margit, Komlós, Garai, Kürthy és Tibor.

A darabon meglátszott, hogy Nádassy direktor rendezte. —s.

Szibill. Csütörtökön újítja fel szintársulatunk teljesen új betanulással Szirmai remek nagy operettjét, a „Szibill“-t, amely mint emlékeztet, annyi telt házat vonzott nálunk Szabadkán is és reperte is bizonyára nagy érdeklődésre számíthat. A darabban játszik mind a három primadonna, Révész, Holdy és Szabeny, a férfiak közül pedig Torma, Rónai, Komlós, Remete Tibor és Kürthy játszik a főszerepeket.

— **„Iglói diákok“ ifjusági előadásul.** Szombaton délután ifjusági előadásul olesó helyárrakkal az „Iglói diákok“, ez akitűnő énekes diáktörténet kerül színre, a mely legutóbbi előadásán is zsuffolt ház előtt zajos tetszést keltett. Az „Iglói diákok“ főszerepeit ezen az előadásán is Révész Ilonka, Remete, Komlós, Rónai, Tibor, Hidvéghy Kürthy, Torma és Garai játsszák. Jegyeket ezen előadásra már lehet előre váltani a színházi pénztárnál. Az előadás előtt Matkovics Béla tanár tart szabad előadást.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután leszállított helyárrakkal Leon Viktor és Sztojanovits Péter remek operettje kerül színre, melyben a főszerepeket ezen az előadásán is Révész Ilonka, Szabeny Margit, Nádassy-né, Remete Komlós, Rónai, Kürthy, Torma és Tibor játsszák. Este harmadszor kerül előadásra a vigszínház nagyhatásu bohózata, a „Tessék szellőztetni“.

Az „Őszi vihar“ előkészületen. Szintársulatunk egy szenzációs sikerü darabnak a bemutatójára készült most Jób Dániel nagyhatásu színjátékára az „Őszi vihar“, mely a Vigszínházba frenetikus hatást keltett. Az „Őszi vihar“-ból már javában folynak a színházi próbák.

Színházi műsor:

Szardán B. bérletben másodsor csak felnőtteknek „Tessék szellőztetni“ bohózat.

Csütörtökön A. bérletben teljesen új betanulással „Szibill“ vagy egy orosz testőrtiszt szokése nagy operett.

Pénteken B. bérletben „Szibill“ nagyoperett.

Szombaton délután olesó helyárrakkal „Iglói diákok“ énekes diáktörténet.

Szombaton este bérletszünetben hatodsor „Stambul rózsája“ nagyoperett.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetséges könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

LIFKA MOZI

Hétfő—kedd—szerda:

ALVIN NEUSS a mimika és a mivészi játszás mesterének remek kiemelkedő ujdonsága.

Aki kétszer hal meg.

Egy bohóc története 4 felv. ban.
Pompás pótműsor.

Előadások kezdete: 5 és 8 órakor.

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek
fogászati munkákban.
aranyból és platínából.
valamint arany- és platinafogak, koronák és hidak, ugyszintén szájpadlák nélküli fogak.
Fogászati teljesen értesítelintve (a fogtömések plumbákkal).

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus.

Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 56.

ALMA
MOZGO

Március 6-án és 7-én:
Szenzációs! Sláger!

Mazaáruló

háborus kém dráma 3 felv. násban.

És a fényes kiegészítő műsor.

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2-8-ig és este fél 9 órakor.

Harisnyáit

javitassa „Rézsa“ varrott fejjel. Páronként 2-40 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejjel és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: Pázmány-utca 34. sz. alatt.

A világlátsi rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

Tungsram

félvattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Sekrestyés keresztek

azonnali betépesre a Sz. Teréz-pléb. ináira. Rokkant is jelentkeztek.

Róka, görény

bőrket valamint más nemes szőr mőket, legmagasabb árban megvesz **Kertész Miklós**

Divatszűcs, Vörösmarty-utca 52. szám.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettá hűvelyt. Eredeti vergé-papíron készült, békeidőből való jőminőségű hűvelyt, 1 dohoz **100 hűvelyt, 60 fillér**, 1000-kint 5% engedmény. Csakladi levélpapír, 100 levélpapír és **100 boríték** (a boríték selyembetű) **5 kor. 50 fill.** mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más ujdonságok darabja 10 fillér. Iró- és esomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószér- és papírkereskedése Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

K o s s u s

jó fizetéssel azonnal felvétetik a „Johanna“ szikvizgyárba Szegedi-út 38.

Kifutó fiut felveszek

Lakner Endre

droguista Kossuth utca.

APOLLO MOZIBA

fiu felvétetik.

Bővebbet:

Földes Samu ruházletében.

Meghívó,

a XIII. rendes nagygyűlés

„Keresztény fogyasztók zövetekezete-Zadruga kršćanskih trošitelja.“ Szabadka.

1918. évi március 19-án d. u. 1. órakor tartja

a XIII. rendes nagygyűlését

IV., Zombori-úti, saját helyiségében, melyre t. tagjait tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

- 1) Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1917. évről mérleg megállapítása valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a telmentvény megadása.
- 2) Tiszta nyereség felosztása.
- 3) Két tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Mérleg 1917. évről

Vagyon: Késszépénz: K 1609.67 — Értékpapírok: K 230 — Felszerelések: K 200 — Adások: 1938.56 — Áruk: K 6442.24 — Teher: Tartalék alap: K 367.89 — Hitelezők: K 1773.30 — Részjegytőke: K 7520 — Nyereség: K 759.28.

Veszteség és nyereség 1917 évről.

Veszteség: Leírások: K 50 — Illetékek eng.adó után K 450 — Lakbér: K 720 — Üzletiköltségek: K 1463.66 — Tiszta-nyereség: K 759.28 — Nyereség: Nyereség árukon: K 3442.94 —

A mérleg az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a nagygyűlést megelőzően nyolc napon át az intézet helyiségében a részvényesek rendelkezésére áll.

Amenyiben ezen közgyűlésen a tagok kellő számban nem jelennek meg, vagyis határozat, képes nem volna, úgy ezen közgyűlés újból a f. évi márc. hó 21-én d. u. 1 órára hívatik össze, a miért is akkor a jelenlevők, számára való tekintet nélkül fog határozni. — Szabadka, 1918. évi március hó 4-én.

Eladó villa.

Kamarás-erdőn a főúton, közvetlen az erdő mellett modern villa parkkal, 2 hold termő szőlővel tanyásházzal és gazdasági épületekkel eladó.

Tudakozódhatni: **RAINER FERENC** nól Szegeden, Fodor-utca 3. szám alatt.

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	11:53
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborba ind. éjjel	5:14*
	5:28
Újvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:21
éjjel	10:58
Újvidékre ind. délután	1:44
éjjel	6:26*
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	8:06
Szegedre ind. délután	1:50
éjjel	12:06
Cservenka—Gombosról érk. éjjel	8:57
Cservenka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:26
Bajára ind.	7:00
	5:01
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *-gal jelzettet gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 8-tól reggel 6-ig

IZLÉSES ÉS OLCÓ ÜZLETI LEVÉL- PAPIROK ES BORITÉKOK A

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK RE.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Pőzpont: Osijek

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Grad, Venica.

Bevezetett alaptőke 20.000.000 és tartalékalap 9.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvcskőkre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megadása szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami csekket, zálogleveleket, sorjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi árszón.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4½ és 5% (utóbbiak 3% nyereseménnyel) pupilláris biztóságot, adómentes, mindenféle áradék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.